

6

Starassa on monenlaisia moniosaajia

14

Vasikkasaarta kunnostetaan kaupunkilaisille

20

Koneohjaus yleistyy Staran työmailla

STADIN 1-2019 RAKENTAJA

S T A R A N H E N K I L Ö S T Ö L E H T I

Kaupungin kukittajat

RUNDILLA 12

1 ■ 2019

6

MONIOSAAMINEN STARASSA

Rauna Sarrivaara,
Maija Summanen ja
Jussi Vepsäläinen

10

KARTALLA

Staran juhlatiikko avaa
ovia kaupunkilaisille

12

RUNDILLA

Puutarhapalvelu
kukittaa Helsingin

14

YHDESSÄ

Kohti merellisempää
Helsinkiä

17

VEMPAIN

Kukkaruukkuquanturit
testissä

20

ETEENPÄIN

Katseet koneohjaukseen

22

DUUNISSA

Riitta Airaksinen

4

SNADIT

18

STARA NUMEROIN

19

3X Heidi-Mari Segerholm

24

STARARISTIKKO

6

*Hukkatunnit
vähenevät,
kun osaamista
hyödynnetään
täysimääräisesti.*

20

*3D-mallinnus
on tullut
jäädäkseen.*

Stara tunnetaan ja koetaan Helsingin omana toimijana, johon voi luottaa.

STADIN RAKENTAJA

■ Päätoimittaja

Päivi Seikkula,
puh. 050 428 0516

■ Yhteystiedot

Ilmalankuja 2 L, PL 1660

■ Lehtitilaukset ja palaute

stara.viestinta@hel.fi

■ Toimitusneuvosto

Päivi Seikkula, Kirsikka Mattila,
Ville Alatyppö, Risto Alvikko,
Kari Haapaniemi, Kari Kahila,
Paula Peltonen

■ Toimitus

Otavamedia Oy

■ Tuottaja

Henna Tanskanen,
puh. 045 120 4801
henna.tanskanen@otava.fi

■ AD, taitto

Heli Nokkala,
heli.nokkala@otava.fi

■ Kannen kuva

Roope Permanto

■ Paino

Grano Oy

ISSN 2242-4792 (Painettu)

ISSN 2342-2106 (Verkojulkaisu)

4041 0955

Stara on stadilaisuuden ytimessä

Stara aloitti toimintansa vuoden 2009 alussa, mutta juuremme ulottuvat vuonna 1878 perustettuun Helsingin rakennuskonttoriin. Historiaan on mahtunut monenlaisia muutoksia, mutta kaupungin rakentamisen ja hoidon töissä on aina ollut todellisia ammattilaisia – niin nykyäänkin!

Staran vahvuus onkin ammattitaitoinen henkilöstö. Voin toimitusjohtajana luottaa siihen, että staralaiset osaavat hommansa ja tietävät mitä kulloinkin pitää tehdä.

Minulla on ilo kutsua koko henkilöstö juhlistamaan 10-vuotiasta Staraa Tuomarinkylän kartanon upeisiin maisemiin. Tapaamme keskiviikkona 5.6. iltapäivällä hauskan ohjelman ja maistuvien tarjoilujen merkeissä.

Osaavan henkilöstön ohella Staran vahvuuksia on historian kautta kertynyt paikallistuntemus. Etenkin ennen iso osa tiedosta siirtyi suullisesti työntekijältä tai mestarilta toiselle. Starassa on paljon arvokasta hiljaista tietoa. Toivon, että jokainen eläkkeelle lähtöä suunnitteleva kirjaisi ylös asioita ja jakaisi tietoa mahdollisimman paljon seuraajalleen.

Stara tunnetaan ja koetaan Helsingin omana toimijana, johon voi luottaa. Näin kertovat asukastutkimuksemme vuodesta toiseen.

Staran värit katukuvassa jopa lisäävät turvallisuuden tunnetta. Minusta tämä on hieno juttu. Jokaisella staralaisella on merkitystä, sillä maine ja näkyvyys rakentuvat arkisissa kohtaamisissa. Stara on olennainen osa Stadia.

Entinen esimieheni kysäisee usein staralaisen nähdessään, että mitä hän on parhaillaan tekemässä. Kuulemma moni vastaa rakentavansa viihtyisää tai toimivaa kaupunkia. Tämä on ilo kuulla, sillä sitä me teemme – pidämme Stadista huolta ja rakennamme maailman toimivinta kaupunkia.

Pian on juhlan aika. Toivon, että mahdollisimman moni staralainen osallistuu juhla-ilta päivään Tuomarinkylässä. Näin voimme tutustua toisiimme yli osastorajojen ja rakentaa entistä parempaa yhteishenkeä. Olen varma, että tulevaisuudessa yhtenäisyys ja yhteen hiileen puhaltaminen auttavat meitä menestymään. Tervetuloa!

Hyvää kesää kaikille!

TimoM

toimitusjohtaja

ONKO KYPÄRÄSSÄSI LEUKAHIHNA?

Henkilö-
nostimessa

Työkoneessa

Maan-
rakennus-
töissä

Siima-
leikkurin
varressa

LEUKAHIHNA VARMISTAA, että kypärä suojaa päätä tiukoissakin käännteissä. Leukahihnan käyttö on nyt kirjattu myös Staran turvallisuusohjeisiin.

Staran uusi julistesarja kertoo, mitä suojavarusteita tyypillisissä töissämme tarvitaan. Julisteet saapuvat tukikohtiin ja suurimmille työmaille alkukesän aikana. Valmiissa julisteissa oikeat ja riittävät henkilösuojaimet on esitelty myös sanallisesti.

Staran tavoite on nolla työtapaturmaa. Tapaturmien ja tapaturmataajuuden määrät ovatkin laskeneet Starassa huomattavasti, mutta kehitettävää on yhä.

KERRO IDEASI IDEA- PAAHTIMOSSA

Onko sinulla pieni tai suuri idea, jonka avulla Helsinki kehittyisi vielä paremmaksi? Käy kirjaamassa se 31.8. mennessä Ideapaahtimoon joko yksin tai yhdessä työkavereiden kanssa. Vihreää valoa saavien ideoiden esittäjät palkitaan ja osa kutsutaan kahville pormestarin kanssa.

Maailman toimivimmaksi kaupungiksi haluava Helsinki tarvitsee henkilöstön ideat käyttöön entistä tehokkaammin.

"Ideapaahtimo on tapa aidosti kysyä kaikilta, minkälaisia puutteita, haasteita tai ongelmia olette havainneet töissänne, ja miten te tekisitte paremmin", pormestari **Jan Vapaavuori** kertoo.

Ideapaahtimo on noin puolen vuoden mittainen kehittämis- ja kokeilujakso, jonka aikana luodaan ja testataan uudenlaista henkilöstön ideointimallia. Ideapaahtimon jatkosta päätetään kokeilujakson jälkeen. Ideapaahtimo korvaa tähän asti käytössä olleen Helinän. Aiemmin jätetyt ideat käsitellään vielä loppuun Helinässä.

Ideapaahtimossa voi myös kommentoida, kehittää ja kannattaa annettuja ideoita. Ideat käsitellään 3–4 viikon välein paahtimoon varten perustetussa idearyhmässä.

Ideoinnin tueksi on julkaistu opas, joka ohjaa etenemään ongelmien havaitsemisesta kohti jalostuneita ideoita. Ideapaahtimo löytyy osoitteesta ideapaahtimo.hel.fi.

LUONNON HILJAISUUDESSA

”Lempipaikkani sijaitsee Vantaanjoen rannalla, Oulunkylän läheisyydessä. Kävelen usein joen varren maisemissa aamuvarkain nauttien luonnosta ja rauhasta. Kävellessäni seuran vuodenaikojen vaihtumista, mikä vie ajatukset muualle kiireisen työviikon jälkeen. Katselen, kun usva liikkuu joen pinnalla ja sorsat uivat pareittain. Vanhankaupungin koskella pysähdyn seuraamaan kalastajien puuhastelua ja nautin kosken erilaisista värisävystä ja äänimaisemasta.

Mila Hännikäinen, logistikko, Staran logistiikkakeskus

TILAA MONENLAISILLE MONIOSAAJILLE

Moniosaamisen avulla henkilöstön osaamista voidaan hyödyntää monipuolisesti ja hukkatunnit vähenevät. Kun työntekijät saavat käyttää taitojaan monipuolisesti, työmotivaatio ja -hyvinvointi lisääntyvät.

TEKSTI → ANNAMARI TYPPÖ KUVAT → ROOPE PERMANTO

TYÖN MURROKSESTA puhutaan paljon. Vauhdittajina toimivat esimerkiksi digitalisaatio, robotisaatio, ja tekoälyn kehittyminen sekä resurssien rajallisuus. Työelämässä murros näyttäytyy muuttuvina työtehtävinä, toimintatapoina ja järjestelyinä. Ammatteja syntyy ja häviää, ja osa vanhoista tehtävistä siirtyy osaksi robottien työnkuvaa.

Työntekijöitä murros ei päästä helpolla. Kun ennen riitti, että olit tunnollinen oman alasi ammattilainen, nyt vaaditaan moniosaamista.

– Tiukasti rajatun osaamisen kanssa ei nykytyöelämässä enää pärjää. Kaikilla täytyy olla valmius oppia uutta, unohtaa vanhaa ja osata vähän kaikenlaista, sanoo maaliskuun puolivälissä Staran henkilöstöasiantuntijana aloittanut **Maija Summanen**.

Vanhan unohtamisella Summanen viittaa muun muassa toimenkuvien muuttumiseen.

Joskus on pakko luopua vanhasta ja omaksua uutta.

– On helppo ajatella, että työmaalla heilutetaan jatkossa lapiota samalla tavalla kuin ennenkin, mutta rakentamisalakin on aikamoisessa murroksessa digitalisaation vuoksi. Ehkä tulevaisuudessa perämies on työmaalla tabletti kädessä ja kertoo koneelle, mitä sen pitää tehdä. Tai ehkä kone tietääkin sen jo itse, pohtii pitkän linjan staralainen, nykyisin vastaavana työnjohtajana kaupunkitekniikan rakentamisessa toimiva **Rauna Sarrivaara**.

Suuressa organisaatiossa tarvitaan monenlaista moniosaamista. Starassa on tunnistettu kehittämistarpeita muun muassa asiakkuus- ja digitalisaatio-osamisessa.

– Moniosaaminen tarkoittaa eri asioita eri tehtävissä. Myös asiantuntija- tai

Osaamisen kehittäminen on jokaisen oikeus
ja velvollisuus, sanovat Jussi Vepsäläinen,
Rauna Sarrivaara ja Maija Summanen.

esimiestehtävässä on oltava valmius tehdä asioita toisin kuin ennen. Niissä korostuvat erityisesti laaja-alainen ymmärrys koko organisaation toiminnasta sekä muutosjohtaminen, sanoo Summanen.

Osaaminen näkyväksi

Sarrivaara näkee Staran moniosavana työpaikkana.

– Meillä infrarakentamisessa hankkeet ovat niin laajoja, että niissä hyödynnetään kattavasti koko organisaatiota. Moniosaaminen näkyy esimerkiksi toisen alan ammattilaisten työn luonteen sekä aikataulujen tuntemisena, Sarrivaara sanoo.

Logistiikkakeskuksen päällikkönä loppuvuodesta 2018 aloittanut **Jussi Vepsäläinen** komppaa ja jatkaa, että lisäksi on tiedettävä, mistä oikeat ihmiset kuhunkin tehtävään löytyvät.

– Sekin vaatii moniosaamista, että kaveri voi hypätä lomalla tai sairaana olevan saappaisiin. Osaaminen ei voi olla yhden ihmisen takana, Vepsäläinen sanoo.

Oikeiden ihmisten löytämisessä keskeistä on Summanen mukaan ennakoiva henkilöstösuunnittelu ja

osaamisen tunnistaminen. Tärkeää on tunnistaa myös, mitä osaamista organisaatiosta ehkä puuttuu. Avainasemassa on viestintä.

– Meidän pitäisi puhua enemmän keskenämme yli osasto- ja yksikkörajojen, sanoo Vepsäläinen.

Vuoden alussa käyttöön otettu Sympa-järjestelmä tuo osaamista näkyväksi. Sympasta löytyvät työntekijöiden käymät kurssit ja pohjakoulutus. Lisäksi järjestelmässä ylläpidetään pätevyysrekisteriä ja työyksikkökohtaisia perehdytyslistoja, jotka korvaavat vanhat paperiset listat työmaakohtaista perehdytystä lukuun ottamatta.

– Kaupungilla on myös käynnissä yhteinen osaamistiedon hallinnan tietojärjestelmähanke, kertoo Summanen.

Varastotyöntekijästä tiedontuottajaksi

Staran näkökulmasta moniosaaminen auttaa esimerkiksi hyödyntämään henkilöstön osaamista monipuolisesti ja välttämään hukkatunteja. Hyvä malli resurssivii- saaseen toimintaan löytyy kaupunki-

tekniikan ylläpidosta, jossa puiston-työntekijät, puutarhurit ja arboristit siirtyvät talvikaudeksi katukunnossa- pidon puolelle.

Vepsäläisen mukaan samaa periaatetta pitäisi noudattaa kaikkialla Starassa.

– Me olemme kaikki Starassa töissä. Meillä on sama päämäärä, hän sanoo.

Vepsäläinen on käynnistämässä pilottia, jossa logistiikkakeskus toimittaa yhdelle asiakkaalle kaiken, mitä asiakkaan toimipisteessä tarvitaan, vuokrattavista ja ostettavista työvälineistä ja materiaaleista vaatteisiin ja kilpiin.

– Teemme yhteistyötä yli osastorajojen. Tässä moniosaaminen tarkoittaa sitä, että samat kaverit hallitsevat sopimuksia ja toimittajia, vievät tarvikkeita asiakkaan tiloihin ja hakevat sieltä hajonneita koneita ja laitteita, huoltavat niitä ja pitävät niistä kirjaa asiakkaan puolesta sekä tuottavat asiakkaalle tietoa, Vepsäläinen kertoo.

Toimintatapa vaatii varastotyöntekijältä uudenlaista ajattelutapaa. On ryhdyttävä katsomaan asioita asiakkaan näkökulmasta.

"STARASSA ON JUMALATON MÄÄRÄ OSAAMISTA, MUTTA SITÄ EI VIELÄ HYÖDYNNETÄ TARPEEKSI."

JUSSI VEPSÄLÄINEN

"TYÖMAALLA MONIOSAAMINEN ON ESIMERKIKSI SITÄ, ETTÄ KIRVESMIEHEN ON HALLITTAVA MYÖS LOGISTIIKKA."

RAUNA SARRIVAARA

"TYÖELÄMÄN MURROS VAATII TYÖNTEKIJÄLTÄ MUUTOSVALMIUTTA JA OIKEAA ASENNETTA."

MAIJA SUMMANEN

“TIUKASTI RAJATUN OSAAMISEN KANSSA EI NYKYTYÖELÄMÄSSÄ ENÄÄ PÄRJÄÄ.”

– On hieno nähdä, että meillä on motivoitunutta porukkaa, joka on valmis oppimaan uutta. Siinä ne hukkatunnitkin vähenevät, kun kaupungin osaamista hyödynnetään täysimääräisesti, Vepsäläinen sanoo.

Digitalisoituvassa maailmassa tiedon määrä kasvaa jatkuvasti. Samalla tiedon tuottamisesta, hallinnasta ja hyödyntämisestä tulee yhä merkittävämpi osa sekä organisaation johtamista että rivityöntekijän toimenkuvaa. Jokaisen on tiedettävä, miten oma työ vaikuttaa muiden tekemiseen.

– Esimerkiksi automaation hyödyntämisessä on tärkeää, ettei perustietojen syöttämisestä järjestelmiin laisteta. Olemme kaikki asiakaspalvelijoita ja tehtävämme on auttaa muita heidän työssään, Vepsäläinen sanoo.

Oikeus ja velvollisuus

Hyödyistä huolimatta moniosaamisessa on yksilön kannalta myös huonoja puolia, Vepsäläinen muistuttaa.

– Jos moniosaajia ei ole tarpeeksi, yhtä ihmistä voidaan repiä moneen paikkaan eikä hän ehdi tehdä ydintyötään kunnolla. Esimerkiksi esimiehen tehtävät voivat joskus jäädä taka-alalle, jos aika kuluu suunnittelu-, myynti- ja kehitystehtäviin.

– Tämän vuoksi vastuut ja velvollisuudet pitää määritellä työryhmässä tarkasti, jotta homma ei lähde rönsyilemään liikaa eikä tärkeitä asioita jää hoitamatta, vaan jokainen ymmärtää, mikä on hänen osuutensa kokonaisuudessa, täydentää Sarrivaara.

Työn ja osaamisen kehittäminen on sekä oikeus että velvollisuus.

– Organisaatiolla pitää olla selkeä näkemys siitä, mihin toiminta on menossa ja millaista osaamista se vaatii. Toisaalta työntekijä yksilönä voi olla aktiivinen ja tuoda omaa innostu-

Organisaatiolla pitää olla selkeä näkemys siitä, millaista osaamista tulevaisuudessa tarvitaan, sanovat Maija Summanen, Jussi Vepsäläinen ja Rauna Sarrivaara.

SYMPA KERTOO STARALAISTEN PEREHDYTYS-, OSAAMIS- JA PÄTEVYYSTIEDOT

- Sympa otettiin käyttöön vuoden 2019 alussa. Käyttöönottotyöpajoihin osallistui noin 700 staralaista. He täyttivät järjestelmään omiin työtehtäviinsä liittyvät perehdytystiedot.
- Sympan avulla pidetään kirjaa siitä, että työntekijät hallitsevat työtehtävänsä. Tiedot siirtyvät työntekijän mukana Staran yksiköstä toiseen.
- Järjestelmään on viety 4 225 pätevyystietoa, muun muassa 561 työturvallisuuskorttia ja 467 EA-pätevyyttä.
- Erilaisia pätevyksiä on yli 40 – hitsauspätevyyksistä kasvinsuojelututkintoon.
- Sympa lisää läpinäkyvyyttä. Työntekijä näkee samat tiedot kuin esimies ja voi itse seurata pätevyksiensä voimassaoloa.

neisuuttaan esiin. Usein työntekijän motivoituneisuus ja työhyvinvointi paranevat, kun hän pääsee kehittymään ja laajentamaan osaamistaan, sanoo Summanen.

Vastuiden lisääntyminen ja tehtävänkuvan laajeneminen moniosa-

misen suuntaan voi tarkoittaa myös palkankorotusta.

– Toisaalta esimiehen pitää tuntea työyhteisön nykytilanne ja edetä askel kerrallaan. Ihmiset omaksuvat asioita eri tahdissa ja kaikki pitää ottaa mukaan, Vepsäläinen sanoo. ◀

Staran juhlatviikko avaa ovia

Stara avaa syntymäpäivänsä kunniaksi ovensa kaupunkilaisille. Staran juhlatviikolla 10.–14.6. on luvassa tutustumiskierroksia, työnäytteitä ja iloisia kohtaamisia. Kartta antaa esimakua kesäisistä tapahtumista. Jos sait uuden ohjelmaidean, ota yhteys Staran viestintään osoitteeseen stara.viestinta@hel.fi.

1. Luontoretki Lapinlahden puistoon

Lapinlahdenpolku 8

Puunhoidon työnjohtaja ja luontoharrastaja **Sami Kiema** kertoo retkellä entisen sairaalan puiston linnuista, puista ja monimuotoisesta luonnosta.

2. Kesäkukkien istutustalkoot

Tapanilan aseman ylikulkusilta

Talkoissa istutetaan etumies **Paula Peltosen** opastamana kesäkukkia ja tuodaan väriloistoa Tapanilaan. Istutushanskat mukaan!

3. Opastettu kävelykierros kartanopuistossa

Johan Sederholmin tie 5

Kartanovastaava **Pepita Palonen** esittelee Herttoniemen kartanopuiston barokkipuistoa sekä englantilaistyylistä maisemapuistoa lampineen. Hän raottaa kierroksella historiallisen kartanopuiston hoidon saloja.

4. Eettistä elämää Haltialan kotieläintilalla

Laamannintie 17

Haltialan pehtoori **Jari Kuusinen** kutsuu tutustumaan kotieläintilaan ja sen eläimiin. Hän kertoo elämästä Helsingin eläinsuojeluyhdistyksen palkitsemalla maatilalla keskellä Helsinkiä. Pihassa on vieraille grilli kuumana.

5. Metsäkävely Käpylän Taivaskalliolla

Panuntien ja Osmontien risteys

Metsäpalvelupäällikkö **Mikko Vuohelainen** kertoo Helsingin monimuotoisen ja asukkaille tärkeän metsäluonnon hoidosta. Kävelyllä voi kokea metsän terveysvaikutuksen sekä nähdä eliöiden ja kasvien kirjon.

6. Työmaakierros Koskelan sairaala-alueella

Kunnalliskodintie 2

Vastaava työnjohtaja **Henri Koskelainen** kertoo avoimella työmaakierroksella asuinalueen rakentamisesta Koskelan sairaalan maille. Juuri nyt rakennetaan katuja.

7. Haavilla merelle ja Vasikkasaareen

Hakaniemenrannan laituri

Työnjohtaja **Lassi Ruth** kipparoi Staran Haavi-alusta ja kertoo merialueiden puhtaanapidämisestä sekä Staran roolista öljyntorjunnassa ja muussa merellisessä valmiudessa. Matkalla tutustutaan Staran töihin Vasikkasaareen.

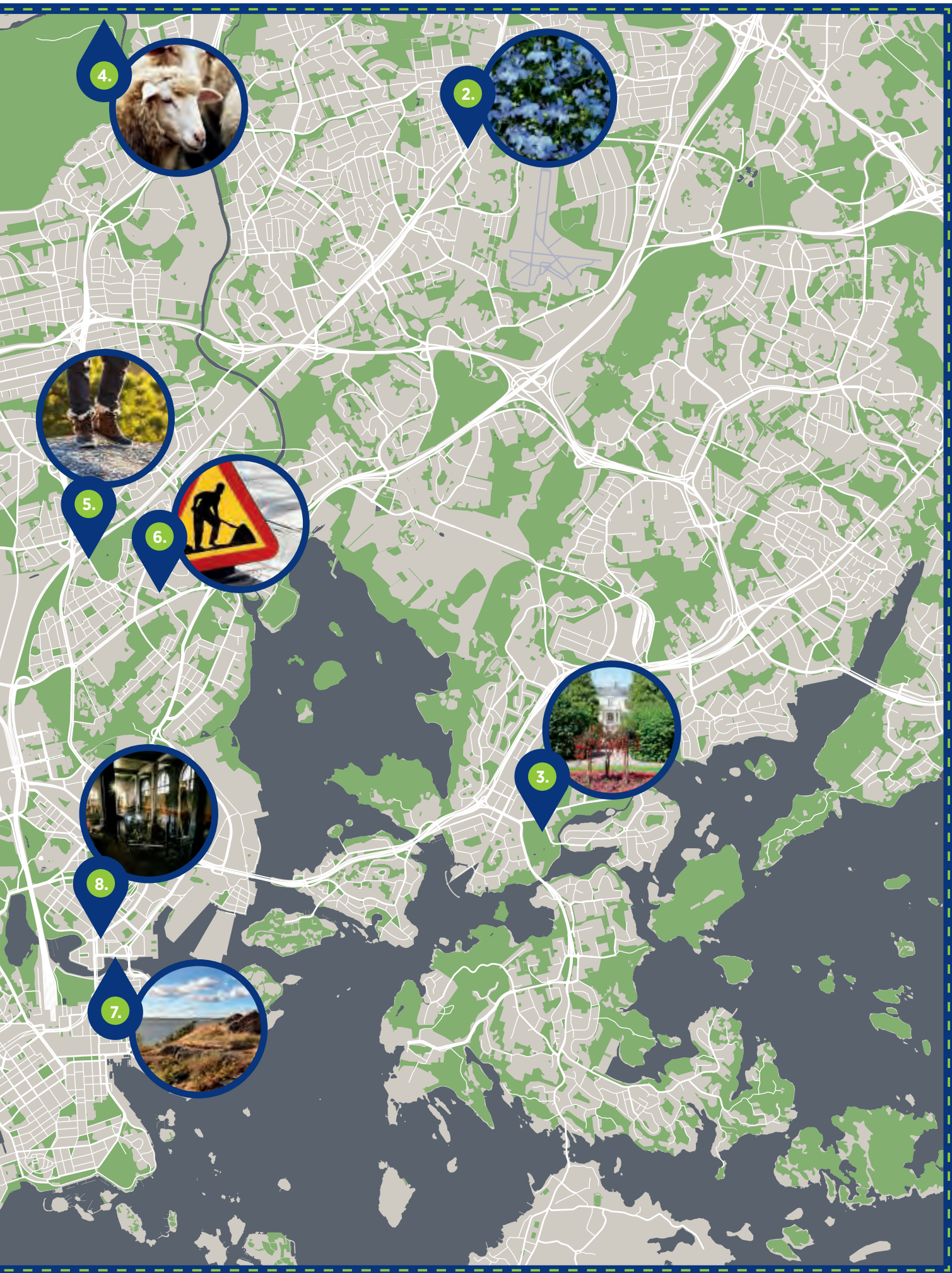
8. Kurkista Hakaniemen halliin

Stara rakentaa historiallisesta Hakaniemen kauppahallista nykyajan vaatimuksiin vastaavan kauppapaikan. Miltä näyttää halli nyt, kun sillä on maalattia ja kaikki rakenteet näkyvissä?

KUVAT → AIKO LOHTANDER, ISTOCK, MIKA LAPPALAINEN, PIA LÄSPÄ, ROOPE PERMANTO

1.

KAUPUNGINPUUTARHAN KEVÄT on täynnä kuhinaa, kun kukkia kasvatetaan kesän istutuksia varten. Ryhmä- ja kesäkukat kasvatetaan puutarhalla siemenistä, pistokkaista tai kylvötaimista kukoistukseensa. Valmiit kukat pakataan Staran vihertyöntekijöiden haettaviksi ja kaupungille istutettaviksi. Istutuksissa nähdään tänä kesänä muun muassa perinteisiä petunioita, begonioita, pelargonioita, siniviuhoja ja eksoottisia kannoja.

Kaupunginpuutarhan ryhmäkasvien viljelijä ja vuoden 2019 hortonomiksi valittu **Frans Karkkimaa** kertoo, että kasvihuoneiden ryhmä- ja kesäkukat istutetaan kaupungille touko- ja kesäkuun vaihteessa, viimeistään Helsinki-päivään 12.6. mennessä.

Eläintarhanlahdella vuodesta 1908 lähtien toiminut kaupunginpuutarha on kukittanut kaupungin reilun sadan vuoden ajan. Kiitos puutarhapalvelun väelle jokakesäisestä kauniista kukkaloistosta!

TEKSTI → KATI JALAGIN KUVA → ROOPE PERMANTO

VASIKKASAARI KUNTOON KAUPUNKILAISILLE

Stara hoitaa Vasikkasaaren luontoa ja valmistelee saarta vastaan-ottamaan kesän ihmisvirrat. Saarella on kiehtova venäläishistoria, johon entistä useammat ulkoilijat pääsevät pian tutustumaan.

TEKSTI → KATJA ALAJA KUVAT → AIKO LOHTANDER, VILLE RINNE, 110TH STREET PRODUCTIONS

VASIKKASAARESSA ON TÄYSI vilke päällä. Staran ympäristönhoidon tiimi kunnostaa kävelyreittiä saaren eteläosassa, rakentaa jyrkkiin kohtiin portaita ja kaiteita sekä tekee paljon, paljon muuta.

Kunnostamisen syy on helsinkiläisittäin mukava: Vasikkasaari avautuu tänä kesänä yhä useam-

malle osana Helsingin merellisen strategian toteutusta. Kaupunki tavoittelee sitä, että vierailijat ja matkailijat käyvät Vasikkasaarella ja muissa rannikon saarissa entistä enemmän. Vierailujen pitää sujua helposti, joten Vasikkasaareen tulee toinen vesibussiyhteys. Tavoitteena on, että saarten kehitys tapahtuu

kestävästi, ja tässä Staran roolina on tuottaa omat palvelunsa tehokkaasti.

– On hienoa, että Helsinki on avaa saaria laajempaan käyttöön, ja saamme olla mukana auttamassa. Meidän roolinamme on hoitaa luontoa ja kunnostaa paikkoja sekä vastata saariston jätehuollosta,

"TÄRKEINTÄ ON, ETTÄ IHMISET LÖYTÄVÄT NÄHTÄVYYDET JA VESIBUSSIN HELPOSTI."

Staralaiset levittävät haketta poluille, jotta ne eivät muutu velliksi sateella.

Antti Helakallio kertoo, että Vasikkasaaresta on muun muassa poistettu kaatumassa olevia sekä historiallisia kohteita peittäviä puita.

ympäristönhoidon yksikönjohtaja
Jouko Laakso Starasta sanoo.

Laakso edustaa Staraa merelisen strategian työryhmässä, jota kaupunginkanslia koordinoi ja johon kuuluu kaupungin toimijoita, yrittäjiä sekä muita saarissa vaikuttavia tahoja.

– Yhteistyö on ollut erittäin sujuvaa. Koemme, että osaamistamme arvostetaan ja näkemyksiämme kuunnellaan, Laakso kertoo.

Selkeät reitit ja opasteet

Luonnonhoidon työt Vasikkasaaresta alkoivat jo viime marraskuussa. Tuolloin Staran metsurit kaatoivat yksittäisiä huonokuntoisia puita, jotka voisivat aiheuttaa vaaraa ulkoilijoille.

– Poistimme puita myös öljysäiliön ja ylivalumissuojamuurin väliseltä alueelta, jotta maisemaan kuuluva ja historiallisesti merkittävä öljysäiliö näkyy, vastaava luontomestari **Antti Helakallio** kertoo. Tsaarinaikaan venäläislaivat saivat öljysäiliöstä polttoainetta.

Luvassa on myös risukon harventamista ja hakkeen levittämistä poluille, jotta ne eivät muutu velliksi sateella. Tässä Stara saa avuksi Rikosseuraamuslaitoksen kautta tulevia avovankeja.

Päälle tulevat vielä Vasikkasaaren kulkureitit opasteineen. Niitä on ideoitu yhdessä kaupunginkanslian viestinnän ja Kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

– Symboleista on ollut paljon apua, sillä opasteissa tekstin määrä on rajallinen ja kohderyhmät ulottuvat ulkomaalaisiin. Tärkeintä on, että ihmiset löytävät nähtävyydet ja vesibussin helposti, Helakallio toteaa.

Vetopenkistä maiseman ihailemiseen

Staran johtokunnan puheenjohtajalle **Jarmo Niemiselle** Vasikkasaari ja muut Helsingin saaret ovat tuttuakin tutumpia, sillä hän toimii niissä ryhmäoppaana. Merellistä strategiaa hän pitää tärkeänä.

– Vasikkasaaresta tulee kiva uusi virkistyspaikka kaupunkilaisille, ja

Vasikkasaari kertoo Helsingin tsaarinaikaista historiaa. Nähtävyyksiin kuuluvat Venäjän Itämeren laivastoa palvellut öljysäiliö ja sotilaiden vartiotalo.

saarten avaamisen kehityssuunta on hyvä, Nieminen sanoo. Hän viittaa myös siihen, että Stara ja muut toimijat kunnostavat ja hoitavat saarta ekologisesti, kuten pitää.

Nieminen toivoo, että Vasikkasaarta kehitetään vahvasti jatkosakin. Kahvila edellyttäisi kunnallistekniikkaa, ja pienvenelaiturin lisäksi toiveissa on kajakkiranta. Ehkä Vasikkasaarella ja muualla saaristossa voisi olla asutusta jopa ympäri vuoden, kuten Tukholmassa.

Entä missä kävijän kannattaa Vasikkasaarella käydä? Niemisellä on valtavasti vinkkejä. Yksi erikoisimmista ja ei niin tunnetuista nähtävyyksistä on jäänmurtajan vetopenkki, joka sijaitsee pohjoiskärjen länsirannalla.

– Jäänmurtajat ja tutkimusalukset testaavat sen avulla moottoriensa toimivuuden, Nieminen kertoo.

Kannattaa myös kavuta valkoiseksi taloksi kutsutulle sotilaiden vartiotalolle ja nauttia huikeasta maisemasta Suomenlinnaan ja kuvitella tsaarinajan laiva tankkaamassa saarella tai ammusvaraston räjähdys.

– Kukaan ei tiedä, räjähtikö se itse vai räjäytettiin se. Jäältä löydettiin jälkiä Laajasaloon. ◀

VASIKKASAAREEN PÄIVÄRETKELLE

- Vasikkasaari on mainio päiväretkikohde, jossa voi patikoida, nauttia omia piknikeväreitä ja tutustua ”vaarallisen saaren” venäläishistoriaan. Ammusvarastona ja Venäjän Itämeren laivaston tukikohtana toimineella saarella on muun muassa öljysäiliö, muinoin varastorakennuksia suojannut ”Kiinan muuri”, sotilaiden vartiotalo ja kesäasukkaiden mökkikylä.

- Vasikkasaareen tulee uusi yhteys, kun JT-Line alkaa liikennöidä City Cruisersin rinnalla. City Cruisers aloittaa liikenteen toukokuussa ja JT-Line kesäkuussa.

- Saaristoliikenteen reitit tulevat HSL:n Reittioppaaseen noin kuukautta ennen liikennöinnin alkua. Reittiopas antaa aikataulutetut reitit lähtöpaikasta saareen.

Data auttaa kukkia kukkimaan

Stara on testannut kesäkukkien hoidossa maaperämittareita, jotka kertovat kasvualustan olosuhteista.

TEKSTI → MATTI VÄLIMÄKI KUVAT → SAMI HEISKANEN

VIIME KESÄNÄ neljään keskustan kukkaruokkuun upotettiin digitaaliset anturit, jotka lähettivät pilvipalvelun kautta tietoa mullan kosteudesta, lämpötilasta ja ravinnepitoisuudesta. Antureiden avulla kastelu voidaan ajoittaa juuri oikein.

Vastaava piiripuutarhuri **Sampo Sainio** kertoo, että ideana oli tutkia, miten antureiden antaman tiedon avulla voitaisiin sujuvoittaa työtä sekä ajoittaa kukkien hoito niin, että ne pysyvät varmasti kauniina ja hyvinvoivina myös kuumimmilla kesähelteillä.

Antureista yksi sijoitettiin Elielinaukion ampeliin, kaksi alueen muihin kukka-astioihin ja yksi Aleksis Kiven patsaan kukkaryhmään.

Datan vastaanoton tukiasema oli rautatieaseman tornissa. Tiedot siirtyivät pilvipalvelun kautta Sainion tietokoneelle ja hän välitti ne puistotyöntekijöille.

– Kokemukset olivat positiivisia. Data auttoi meitä osaltaan suunnittelemaan kukille sopivaa kastelutiheyttä. Pystyimme sen avulla myös kohdentamaan kastelua sinne, missä sitä kipeimmin tarvittiin eli emme edenneet vain järjestyksessä eteenpäin kohteesta toiseen.

Kehitettävääkin toki on. Toivelistalla on, että tiedot tulisivat jatkossa suoraan kännykään ja että järjestelmä hälyttäisi automaattisesti kastelutarpeesta. Lisäksi tieto ei aina kulkenut ongelmitta tukiasemasta kauimmas sijoitettuun anturiin.

– Jatkamme todennäköisesti antureiden käyttöä, etenkin kun suomalaisen Soil Scoutin alun perin maanviljelyksen tarpeisiin ja golfkentille suunnittelemaa järjestelmää vielä hienosäädetään kaupunkiolosuhteisiin.

Sainion mielestä uusi teknologia tarjoaa paljon mahdollisuuksia kaupungin pitämiseen kauniina ja viihtyisänä.

– Kokeilemme parhaillaan esimerkiksi QR-koodeja, joilla niin työntekijämme kuin kaupunkilaiset voivat ilmoittaa suurten roskien täyttymisestä, hän mainitsee.

Kesänuoria, kukkia ja kuumaa asfalttia

Kesätyöpaikan
sai noin

170
nuorta.

Rakennetaan

45
hehtaaria uutta
asfalttipintaa.

Tarkastetaan

900
leikkialuetta.

Pestään

220
ulkoveistosta.

Hoidetaan

918
hehtaaria
puistoalueita.

Istutetaan

31 000
kevätkukkaa ja
80 000

kesäkukkaa.

Kerätään

220
tonnia jätettä
saaristosta.

Viljellään

360
hehtaaria peltokasveja.

Kesällä

350
henkeä enemmän
työntekijöitä kuin jouluna.

Rakentajien tukena

Heidi-Mari Segerholm tiimeineen huolehtii muun muassa siitä, että rakennustekniikan hankinnat hoidetaan hankintalain edellyttämällä tavalla ja että kohteisiin valitaan sopivimmat urakoitsijat.

TEKSTI → KATI SÄRKELÄ KUVA → ROOPE PERMANTO

fakta

NIMI: Heidi-Mari Segerholm, 43 vuotta
TYÖNIMIKE: teknisen tuen päällikkö
TEHTÄVÄT JA VASTUUT: rakennusteknisen tuotannon tuki, esimiestyö
KOTIPAIKKA: Helsinki
HARRASTUKSET: ulkoilu – etenkin chow chow -koira Sulon kanssa, ryhmäliikunta, lukeminen

1 MITÄ TEHTÄVIISI KUULUU?

Työpäivä kuluu yleensä toimistollamme Toukolassa. Samassa kiinteistössä työskentelee koko Staran rakennustekniikka, myös puu- ja metallitekniikan konepaja. Olen esimies tiimini 12 jäsenelle; joukossa on hankintainsinöörejä, kustannuslaskija, tuotantoinisinöörejä, koulutussuunnittelijoita ja muita tuotannon avustajia. Tehtävät liittyvät kaupungin rakennusten korjaus- ja uudisrakentamiseen. Teemme kustannuslaskentaa, hoidamme hankinnat ja kilpailutamme aliurakoitsijat. Rakennuskohteet vaihtelevat paljon ja jokaisessa on erityispiirteensä. Teemme kilpailutuksia myös yhteistyössä Kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

2 MINKÄLAINEN URAPOLKU SINULLA ON?

Koulutukseltani olen AMK-rakennusinsinööri. Aloitin kaupungilla vuonna 2007 silloisessa HKR-Tekniikassa hankintainsinöörinä. Sitä ennen sain alan kokemusta työnjohto-harjoittelijana. Ehdin työskennellä myös tilakeskuksessa hankinta-asiantuntijana ennen nykyistä tehtävääni.

Tässä työssä ei leipäänny, koska kaupunkiympäristö ja rakentamisen vaatimukset, lait ja säädökset sekä ohjelmistot muuttuvat ja kehittyvät koko ajan.

3 MITEN RAKENNUSALAN MUUTOKSET VAIKUTTAVAT TYÖHÖSI?

Digitalisaation eteneminen muuttaa ja haastaa rakennusalaan koko ajan. Uudet ohjelmat helpottavat työtä merkittävästi, mutta ne täytyy myös ensin oppia hyvin ja viedä tehokkaasti käytäntöön. Kouluttautuminen on jatkuvaa.

Tästä ajasta kertoo se, että aliurakoitsijoiden konkurssit aiheuttavat meille lisätyötä. Myös erilaisten urakkariitojen selvittämiset ovat isoja prosesseja. Autan näissä asioissa rakennustekniikan projektinjohtoa ja varmistan osaltani, että toimimme lakipykälien mukaan.

Tankovainion työmaalla hyödynnetään satelliitti-paikannukseen perustuvaa 3D-koneohjausta, jolla ohjataan maanrakennus-työkoneiden työtä kolmi-ulotteisten mallien avulla.

KONEOHJAUKSELLA TEHOKKUUTTA JA TARKKUUTTA

Mellunkylän Tankovainion työmaalla koneohjaus auttaa maanrakennuksen käytännön töissä. Stara aikoo ottaa työtä sujuvoittavan tekniikan käyttöön myös muilla infrarakentamisen työmailla.

TEKSTI → MATTI VÄLIMÄKI KUVAT → SAMI HEISKANEN

TANKOVAINION UUEDELLA asuin-alueella Itä-Helsingissä rakennetaan teitä ja asennetaan viemärikaivoja. Kaivinkoneen kuski ei kuitenkaan katsele perinteisiä piirustuksia eikä vilkuile mittatikkua. Hän seuraa ohjaamon näytöllä olevaa 3D-mallia.

Mittauspäällikkö **Petri Lahti** mainitsee, että koneohjausmallissa näkyvät kadun erilaiset rakennekerrokset sekä esimerkiksi viemärikaivot ja -kaivannot, vesijohdot ja kaapelit.

- GPS:n avulla kone saa tarkat paikka- ja korkeustiedot. Koneen

kauhassa on anturit, jotka kertovat esimerkiksi sen, missä ja kuinka syvällä maanpinnan alapuolella kaivutyötä kulloinkin tehdään, Lahti kertoo.

Stara käytti ensimmäisen kerran koneohjausta vuonna 2013 Vartio-

kylän tulvavallin rakennustyömaalla. Koneohjausta on hyödynnetty myös Tankovainion puiston sekä Alakivenpuiston työmailla. Tankovainiossa infratyöt alkoivat kesällä 2017.

Mahdollisuus reaaliaikaiseen tiedonjakoon

Projekti-insinööri **Paul Figueroa** kertoo, että 3D-koneohjaus on lisännyt työn tehokkuutta ja nopeutta.

- Koneohjaus vähentää työvaiheita, kun työmailla voidaan työkennellä ilman maastomerkintöjä, Figueroa sanoo.

Koneohjaus parantaa työn tarkkuutta ja laatua erityisesti olosuhteissa, joissa on huono näkyvyys.

Tekniikka mahdollistaa myös sen, että toteutuneet kaivussyvydet ja -reitit dokumentoidaan automaattisesti.

- Tiedot voidaan jakaa hankkeen kaikille osapuolille reaaliaikaisesti, mikäli niin halutaan.

Parempi työturvallisuus ja optimoitu energiankulutus

Koneohjaus parantaa työturvallisuutta, kun kuljettajien ei esimerkiksi tarvitse poistua välillä työkoneista mittatikkuja tarkastelemaan.

- 3D-malliin voi liittää myös esimerkiksi automaattisia varoituksia kaivukohteen läheisyydessä sijaitsevista putkista ja johdoista, Figueroa huomauttaa.

Sen lisäksi, että koneohjaus optimoi työkoneiden käyttöä ja liikkeitä, se vähentää osaltaan myös polttoaineen kulutusta.

Työnjohtoa helpottaa koneohjauksen ominaisuus, jolla se voi seurata pilvipalvelusta, missä työmaan kaivinkoneet liikkuvat.

Mittamiehet uuden edessä

Stara on luonut itse Tankovainion koneissa käytettävät 3D-mallit. Kaivinkoneet on varustettu valmiiksi 3D-koneohjauslaitteilla.

Petri Lahti (vas.) ja Paul Figueroa kertovat, että koneohjaus on tarkoitus ottaa tulevaisuudessa käyttöön kaikilla Staran työmailla.

"INFRA-ALALLA OLLAAN MENOSSA VÄÄJÄÄMÄTTÖMÄSTI 3D-MALLINNUKSEEN."

Lahden mukaan perinteisten piirustusten tekeminen ja 3D-mallien valmistus lähtee liikkeelle suunnittelumittauksesta.

- Suunnittelumittauksessa karotetaan suunnittelualue ja tiedot yhdistetään pohjatutkimuksiin, esimerkiksi kairauksiin maan pinnan alapuolella. Näiden lähtötietojen perusteella ryhdytään sitten tekemään CAD-ohjelmien avulla suunnitelmaa, josta tehdään 3D-malleja, hän kuvailee.

Lahti kertoo, että koneohjauksen mukanaan tuoma muutos on ollut radikaali.

- 3D-malleihin siirtyminen on vaatinut meiltä mittamiehiltä paljon uusien asioiden opettelua ja sopeutumista myös aivan uudenlaiseen ajatteluun ja toimintakulttuuriin.

Tankovainion työmaan vastavalla työnjohtajalla Harri Kankkussa on ollut suuri rooli 3D-mallien käyttöönotossa.

3D-mallinnus tullut jäädäkseen

Lahden ja Figueroan mukaan 3D-mallinnus ja koneohjaus ovat tulleet jäädäkseen. Tavoitteena onkin, että ne ovat tulevaisuudessa käytössä kaikilla Staran työmailla.

- Infra-alalla ollaan menossa vääjäämättömästi 3D-mallinnukseen. Koko prosessi suunnittelumittauksista toteutummalleihin on pian mukana 3D-maailmassa, Lahti miettii. ◀

Riitta Airaksinen
mittasi Tulppakujalla
entisen työkoneiden
korjaushallin neliöt.

TOIMITILA- SUUNNITTELUA TARMOKKAALLA ASENTEELLA

Toimitilasuunnittelija Riitta Airaksinen tuntee sekä Staran että ison osan kaupungin toimitiloista kuin omat taskunsa. Asiakaskohtaamisten ohella Airaksinen pitää erityisesti työnsä itsenäisyydestä.

TEKSTI → STADIN RAKENTAJA KUVAT → VILLE RINNE

Kentällä käynnit ovat tärkeitä, jotta Airaksinen voi palvella asiakkaita hyvin sekä parantaa toimitilojen tilatehokkuutta.

KELLO ON PUOLI seitsemän aamulla, kun aamuvirkku toimitilasuunnittelija Riitta Airaksinen hyppää auton rattiin. Työmatkallaan hän käväisee Oulunkylän varastolla hakemassa tarpeellisia tavaroita Ilmalan pääkonttorille. Hän liikkuu varhain myös siksi, että seitsemän maissa on hyvä hetki tavata ihmisiä tukikohdissa.

Jaettuaan tiskiharjat ja muut tuotteet paikoilleen Ilmalan toimistolla, suuntaa Airaksinen huomionsa Tulppakujan tukikohdan pohjakuviin. Hän alkaa suunnitella Tulppakujalla iltapäivällä tehtäviä mittauksia.

Airaksisen omassa kotipesässä, toimitilayksikössä, työskentelee 10 henkeä, joukossa viisi kiinteistöhoitajaa, tekninen isännöitsijä, tekninen assistentti, kiinteistö- ja suunnitteluinsinööri, toimitilapäällikkö ja toimitilasuunnittelija.

Tärkeät asiakaskohtaukset

Aamupäivällä Airaksinen osallistuu sopimuksenhallinnan koulutukseen, jonka jälkeen hän hurauttaa Tulppakujalle. Tulppakujan rakennusten määräaikaiset sopimukset uusitaan, ja Airaksinen käy mittaamassa entisen työkonoiden korjaushallin neliöt.

Vastikään isännöitsijäksi koulutautuneen Airaksisen työt ovat viime aikoina siirtyneet yhä enemmän

kentälle. Toimipisteiden tuntemus on ehdoton edellytys hänen töidensä hyvälle hoitamiselle, ja viimeisen puolestoista vuoden aikana hän onkin kiertänyt kenttää tiuhaan. Samalla staralaiset ovat tulleet tutuiksi. Asiakaspalveluhenkisenä ihmisenä Airaksinen arvostaa ihmisten kohtaamista kasvotusten.

– Toimipisteiden käyttäjät ovat asiakkaitani, ja on tärkeää palvella heitä hyvin. Työasioiden hoito on helpompaa myöhemminkin, kun vähän jo tunnetaan. Kohtaukset tuovat mielekkyyttä työhöni.

Vierailut kentälle ovat tärkeitä myös siksi, että toimitilojen keskeinen tehtävä on tilatehokkuuden parantaminen. Se ei onnistu, ellei tunne tarpeita ja tiloja, joissa käyttäjät toimivat.

Toimistossa ja kentällä

Suuri osa Airaksisen työajasta kuluu kuitenkin taloushallinnon tehtävien parissa: työ on laskujen tarkistusta ja selvittelyä sekä erilaisten kilpailutusten hoitamista.

– Hankin myös jonkin verran kalusteita meidän toimipisteisiin. Muutama vuosi sitten hoidin mittavan kalustekilpailutuksen, kun Jätkäsäaren tukikohta valmistui. Tällä hetkellä työn alla on uusien pukukaappien hankinta Koivikkotielle.

Airaksinen on Staran kaikkien toimipisteiden siivousyhdyskylä ja tekee laatukierroksia Palmian kanssa. Tänä vuonna edessä on siivouksen kilpailuttaminen, sillä siivoussopimukset päättyvät vuoden lopussa.

Airaksinen toimii myös joidenkin kiinteistöjen vastuuisännöitsijänä.

– Suoritin isännöitsijän ammatitutkinnon viime vuonna oppisopimuksella työn ohessa, mikä tukee tehtävääni.

Kaupungin tilojen asiantuntija

Airaksinen on ollut yli 30 vuotta töissä Helsingin kaupungilla ja lähes tulkoon aina tekemisissä toimitilojen kanssa.

– Olin 19 vuotta töissä silloisessa kiinteistövirastossa, muun muassa vuokraneuvottelijana. Kun Stara perustettiin, siirryin projektisihteerin hommiin rakennustekniikkaan. Toimitilasuunnittelijan pestissä aloitin alkuvuodesta 2013.

Vuosien aikana työskentely toimitilayksikössä on kehittynyt hänen mielestään positiiviseen suuntaan.

– Ennen kaikki istuivat omissa huoneissaan, nykyään työskentelemme samassa avotilassa. Vuosien myötä työhön on tullut enemmän yhdessä tekemistä ja yhteisöllisyyttä. ◀

Numeroiduista ruuduista muodostuu avainsana. Löydätkö sen? Lähettämällä oikean avainsanan ja yhteystietosi sähköpostilla osoitteeseen stara.viestinta@hel.fi illa perillä 31.8.2019 mennessä. Voittajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti.

